

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 429/2025-36

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej a sudcov Miroslava Duriša a Miloša Maďara (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpenej WEBBER LEGAL, s.r.o., Duchnovičovo námestie 1, Prešov, proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave č. k. 18CoEk/2/2023-274 z 29. novembra 2024 takto

r o z h o d o l :

1. Ústavnú sťažnosť **p r i j í m a** na ďalšie konanie v celom rozsahu.
2. **O d k l a d á** vykonateľnosť uznesenia Krajského súdu v Bratislave č. k. 18CoEk/2/2023-274 z 29. novembra 2024, a to až do právoplatného rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky vo veci samej.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 21. mája 2025 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), svojho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a čl. 38 Charty základných práv Európskej únie uznesením krajského súdu potvrdzujúcim zamietnutie návrhu sťažovateľky na zastavenie exekúcie, ktoré navrhuje zrušiť a vec vrátiť súdu na ďalšie konanie. Sťažovateľka žiada priznanie primeraného finančného zadostučinenia a náhradu trov konania. Tiež navrhuje, aby ústavný súd podľa § 129 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) odložil vykonateľnosť napadnutého uznesenia do právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu vo veci samej.

2. Medzi sťažovateľkou a pôvodným veriteľom (bankou) došlo v roku 2004 k uzavretiu zmluvy, na základe ktorej jej boli poskytnuté finančné prostriedky. Pôvodný veriteľ odstúpil od zmluvy vzhľadom na to, že sťažovateľka neplnila v stanovených termínoch splátky. Pohľadávka bola zmluvou o postúpení z 14. februára 2011 postúpená na oprávneného ([REDACTED]). Následne bola medzi oprávneným a sťažovateľkou uzavretá dohoda o uznaní záväzku a úhrade pohľadávky v splátkach z 22. augusta 2011 (ďalej len „dohoda o uznaní dlhu“), v ktorej sťažovateľka uznala dlh, čo sa týka právneho dôvodu a výšky, vzniknutý na základe zmluvy uzatvorenej v roku 2004 medzi sťažovateľkou a pôvodným veriteľom (bankou). Súčasťou tejto dohody o uznaní bola rozhodcovská doložka.

3. Exekučné konanie je vedené na základe návrhu oprávneného ([REDACTED]) na vykonanie exekúcie, ktorým sa voči sťažovateľke domáha vymoženía sumy 1373,97 eur s príslušenstvom. Exekučným titulom je rozhodcovský rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného zriaďovateľom [REDACTED] z 5. apríla 2013, ktorým sťažovateľke uložil povinnosť zaplatiť oprávnenému sumu uplatňovanú v konaní.

4. Okresnému súdu bol 20. septembra 2019 doručený návrh sťažovateľky na zastavenie exekúcie podľa § 57 ods. 1 písm. g) Exekučného poriadku účinného do 1. apríla 2017 a na odklad exekúcie. V návrhu sťažovateľka argumentovala, že odstúpenie od zmluvy má v spotrebiteľských vzťahoch účinky *ex tunc* neplatnosťou postúpenia pohľadávky z pôvodného veriteľa na oprávneného, a napokon aj neplatnosťou rozhodcovskej doložky. Súd prvej inštancie ako súd exekučný uznesením č. k. 57Er/469/2013-208 z 23. februára 2022 návrhy sťažovateľky (povinnej) zamietol ako neopodstatnené. O odvolaní sťažovateľky krajský súd rozhodol napadnutým uznesením tak, že rozhodnutie súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdil a sťažovateľke uložil povinnosť nahradiť oprávnenému plnú náhradu trov odvolacieho konania.

5. Exekučný súd v zhode s odvolacím súdom považoval tvrdenie sťažovateľky o absencii výzvy podľa § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o bankách“) za účelové, najmä s ohľadom na jej pasivitu a nečinnosť v rozhodcovskom konaní. K argumentácii o neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávky uviedol, že v danom prípade postúpením pohľadávky došlo iba k zmene v osobe veriteľa, nie k zmene obsahu pohľadávky. K účinkom odstúpenia od zmluvy poukázal na zmluvné ustanovenie (§ 48 Občianskeho zákonníka), z ktorého vyplynulo, že zmluva v danom prípade zanikla odstúpením od zmluvy, a to dňom doručenia tohto oznámenia druhej zmluvnej strany (*ex nunc*). O námietke neplatnosti rozhodcovskej doložky už bolo rozhodnuté skorším uznesením exekučného súdu. Dohodu o uznaní záväzku a o úhrade pohľadávky exekučný súd považoval za platnú vrátane rozhodcovskej doložky, keďže obsahuje všetky zákonné náležitosti.

II.

Argumentácia sťažovateľky

6. Proti napadnutému uzneseniu krajského súdu sťažovateľka podala túto ústavnú sťažnosť, v ktorej po zrekapitulovaní priebehu doterajšieho konania argumentuje konkrétnymi skutkovými a právnymi dôvodmi, pre ktoré malo dôjsť k porušeniu základných práv a slobôd.

7. V prvom argumentačnom okruhu označenom ako „neplatnosť postúpenia pohľadávky“ uvádza, že odôvodnenie napadnutého uznesenia krajského súdu nepovažuje za dôkladné a presvedčivé v zmysle § 220 ods. 2 Civilného sporového poriadku. Konkrétne poukazuje na jednotlivé

argumentačné zložky jej procesnej obrany, na ktoré krajský súd podľa jej názoru nereagoval dostatočne.

8. V ďalšom argumentačnom okruhu označenom ako „neplatnosť dohody o uznaní záväzku a rozhodcovskej doložky“ zaujala stanovisko k názoru súdu o dostatočnej vedomosti spotrebiteľa o účinkoch rozhodcovskej zmluvy, ktorý sťažovateľka nepovažuje za ústavne udržateľný (a teda arbitrárny, nemajúci oporu v reálne zistenom skutkovom stave) a eurokonformný. Osobitne miesto venovala sťažovateľka tomu, že odvolací súd sa nevysporiadal s celým radom otázok, ako napr. či ide o vlastnoručný podpis oprávneného na dokumente, o existenciu dlhu, či dohoda o uznaní dlhu (ako vopred pripravená formulárová dohoda obsahujúca v sebe tri dohody) predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku a pod.

9. K otázke neplatnosti rozhodcovskej doložky rozsiahlo poukazuje na judikatúru najvyšších súdnych autorít v tom, že princíp *vigilantibus iura scripta sunt* v spotrebiteľských veciach ustupuje dôležitejšiemu princípu, ktorým je ochrana práv spotrebiteľa. Zastáva názor, že rozhodcovská doložka je dojednaná neplatne, najmä ak neumožňuje voľbu medzi právomocou rozhodcovského a všeobecného súdu. Závery vyplývajúce z judikatúry najvyšších súdnych autorít odvolací súd podľa sťažovateľky nereflektoval, svojím rozhodnutím sa od nej odkláňa, a to bez presvedčivého odôvodnenia. S poukazom na právne vety uvedené v nálezoč ústavného súdu (I. ÚS 382/2022, IV. ÚS 364/2022) vytýka súdom, ktorých rozhodnutia považuje za výlučne formálne, že sa týmito rozhodnutiami ústavného súdu vôbec nezaoberali, neodcitovali ani jeho súdne rozhodnutie vyvracajúce rozhodovaciu líniu ústavného súdu.

10. Priznanie primeraného finančného zadosťučinenia odôvodňuje tým, že už viac ako 11 rokov vedenej exekúcie do dnešného dňa žiaden sudca nevykonal prieskum otázok obsiahnutých v návrhu na zastavenie exekúcie a v odvolaní, čím došlo k odklonu od judikatúry Súdneho dvora Európskej únie, a to bez presvedčivého odôvodnenia tohto odklonu. Návrh na odloženie vykonateľnosti napadnutého uznesenia odôvodňuje bezprostredne závažnou ujmou, a to vykonávaním exekúcie a uskutočňovaním úkonov na zistenie a zaistenie majetku sťažovateľky.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

11. Podstatou ústavnej sťažnosti je porušenie práva na spravodlivý proces (čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny a čl. 6 ods. 1 dohovoru) a porušenie práva na ochranu spotrebiteľa (čl. 38 charty) uznesením krajského súdu potvrdzujúcim uznesenie súdu prvej inštancie o zamietnutí návrhu sťažovateľky na zastavenie exekúcie, čím podľa sťažovateľky nedošlo v exekučnom konaní k riadnemu poskytnutiu súdnej ochrany spotrebiteľských práv.

12. Ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľky predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde a zisťoval, či ústavná sťažnosť obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 zákona o ústavnom súde), všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde), osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

13. Ústavný súd zistil, že sú splnené všetky ústavné a zákonné predpoklady na prijatie ústavnej sťažnosti sťažovateľky na ďalšie konanie v celom rozsahu, pričom otázku opodstatnenosti tvrdení

v nej obsiahnutých bude potrebné posúdiť v konaní vo veci samej, a preto ústavnú sťažnosť prijal na ďalšie konanie podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde (bod I výroku tohto uznesenia).

IV.

Odklad vykonateľnosti

14. Podľa § 129 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na návrh sťažovateľa odložiť vykonateľnosť napadnutého právoplatného rozhodnutia, opatrenia alebo iného zásahu, ak by právnymi následkami napadnutého právoplatného rozhodnutia, opatrenia alebo iného zásahu hrozila závažná ujma a odloženie vykonateľnosti nie je v rozpore s verejným záujmom.

15. Účelom rozhodnutia o odklade vykonateľnosti je odkladom núteného výkonu napádaného rozhodnutia alebo dočasným zmrazením ich právnych účinkov zabezpečiť predbežne ochranu sťažovateľa v miere nevyhnutnej a potrebnej na dosiahnutie účelu konania o ústavnej sťažnosti. Zmyslom je zabrániť vzniku stavu, v rámci ktorého by sa zásadným spôsobom znížila alebo ohrozila možnosť ústavného súdu, aby v prípade, ak ústavnej sťažnosti vyhovie, mohol využitím svojej právomoci podľa čl. 127 ods. 2 a 3 ústavy prijať účinné opatrenia na nápravu zisteného porušenia ústavnosti. Tie majú byť zamerané primárne na odvrátenie škodlivých následkov, ktoré sú s porušením ústavnosti spojené, alebo na odstránenie týchto následkov a navrátenie do stavu pred porušením sťažovateľových základných práv (*restitutio in integrum*).

16. Ústavný súd predbežne preskúmal ústavnou sťažnosťou napadnuté uznesenie, dôvody ústavnej sťažnosti i návrh sťažovateľky na odklad vykonateľnosti napadnutého uznesenia a dospel k záveru, že návrhu na odloženie vykonateľnosti napadnutého uznesenia krajského súdu je vhodné a žiaduce vyhovieť. Zohľadnil predovšetkým tú skutočnosť, že ujma, ktorá hrozí sťažovateľke, je podľa názoru ústavného súdu v danom prípade väčšia než ujma, ktorú v dôsledku odkladu vykonateľnosti napadnutého uznesenia môže utrpieť protistrana (oprávnený v exekučnom konaní). Súčasne ústavný súd neidentifikoval žiaden verejný záujem, ktorý by mohol byť v dôsledku odkladu vykonateľnosti napadnutého uznesenia ohrozený, a preto rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku II tohto uznesenia.

17. Ústavný súd súčasne poukazuje na to, že odloženie vykonateľnosti napadnutého uznesenia možno charakterizovať ako rozhodnutie dočasné a predbežné, takže prípadným vyhovením alebo odmietnutím návrhu na odloženie vykonateľnosti ústavný súd nijako neprejudikuje konečné rozhodnutie o ústavnej sťažnosti (I. ÚS 30/09). V súlade s § 131 ods. 1 zákona o ústavnom súde odklad vykonateľnosti napadnutého rozhodnutia zaniká najneskoršie právoplatnosťou rozhodnutia ústavného súdu vo veci samej, ak ústavný súd nerozhodne o jeho skoršom zrušení.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 6. augusta 2025

Jana Baricová
predsedníčka senátu